

Styrket samarbejde mellem borger, pårørende og botilbud

- ANBEFALINGER

1. Betragt pårørendesamarbejde som en faglig tilgang

Et godt og tillidsfuldt samarbejde med pårørende (eller borgerens selvvalgte netværk) kan understøtte borgernes selvstændighed og oplevelse af mening og sammenhæng i hverdagslivet. Det anbefales derfor, at pårørendesamarbejde betragtes som en vigtig og integreret del af et botilbuds faglige indsats på lige fod med andre faglige indsatser. Det betyder, at man ledelsesmæssigt skal arbejde med udviklingen af den enkelte medarbejders faglige rolle i pårørendesamarbejdet. Ved at betragte pårørendesamarbejde som en faglig tilgang motiveres til en tillidsbaseret og saglig kommunikation mellem botilbud, borger og pårørende, hvis muligt grundet borgerens udviklingsniveau.

2. Brug de pårørende som en ressource i borgerens liv

Pårørende besidder ofte stor viden om borgerne. Borger og pårørende er forbundet gennem en fælles livshistorie, hvor de pårørende har opnået vigtige erfaringer med borgernes ønsker og behov i hverdagssituationer, som et botilbud kan bygge videre på og understøtte. Pårørendes perspektiver på det gode liv for borgeren bør derfor bruges som en ressource. Jo mere botilbud (ledelse og medarbejdere i fællesskab), borgere og pårørende deler viden og samarbejder om de udfordringer, der opstår, jo mere kan det bane vejen for borgerens aktive og selvstændige livsførelse.

3. Sæt tidligt ind med kontakt og samarbejde med borger og pårørende

Grundstenen til det gode samarbejde starter når en ny borger flytter ind på botilbuddet. Tiden op til indflytning kan have været særlig belastende for borger og pårørende. Fx kan de pårørende have ydet meget pleje, ordnet mange praktiske ting eller tiden kan have været økonomisk udfordrende. Det taler for en særlig opmærksomhed på borger og de pårørende i forbindelse med indflytning. Det er en ledelsesopgave at tage initiativ til en indflytningssamtale med fokus på borgerinddragelse og dialog om borgerens og de pårørendes ønsker og behov - og botilbuddets muligheder for at realisere dem. Den indledende forventningsafstemning er en investering, der skal sikre fundamentet for en tillidsfuld relation mellem borger, pårørende og botilbud og det anbefales derfor at have særskilt fokus på dette.

4. Ledelsen skal være engageret, tilgængelig og synlig

Alle succesfulde implementeringsprocesser forudsætter tydeligt ledelsesmæssigt fokus og opbakning. I pårørendesamarbejdet er ledelsen en afgørende drivkraft, der skal være tæt på det daglige samspil mellem borger, pårørende og personale for at være i stand til at reagere konkret og hurtigt og træffe beslutning om eventuel ledelsesmæssig involvering. Medarbejderne skal mærke, at ledelsen engagerer sig og særligt i komplekse situationer påtager sig ledelsesansvaret, og pårørende skal have tillid til, at der bliver taget hånd om vigtige problemstillinger.

5. Skab rammerne for kvalitetssikring og læring

Pårørendesamarbejde bør ses som en vedvarende proces, som løbende skal give læring tilbage til botilbuddet. Implementering og udvikling af pårørendesamarbejdet forudsætter derfor, at ledelsen skaber de organisatoriske rammer for faglig dialog og kvalitetssikring af samarbejdet med henblik på at opnå læring. I den fælles refleksion og læring bør borgerens og de pårørendes perspektiver inddrages.

6. Anvend tværfagligheden i pårørendesamarbejdet

Set fra et medborgerperspektiv er tværfaglighed helt centralt. Borgerne er ofte i kontakt med mange fagpersoner – socialpædagoger, fysioterapeuter, ergoterapeuter, psykologer, socialrådgivere osv. På samme måde bør et botilbud anvende tværfagligheden i pårørendesamarbejdet. Når hver faggruppe kommunikerer med de pårørende indenfor eget kompetencefelt, styrker det pårørendes tillid til den faglige indsats og bidrager til at undgå værdibaserede diskussioner. Det er ledelsens opgave at understøtte den tværfaglige tilgang i pårørendesamarbejdet.